

Modernin humanismin julistus

Kansainvälisen humanistiliiton (Humanists International) yleiskokous Glasgowissa vuonna 2022, korvaa Amsterdamin julistuksen 2002.

Humanistiset käsitykset ja arvot ovat yhtä vanhoja kuin ihmiskunta, ja ne kuuluvat useimpien yhteiskuntien historiaan ympäri maailman. Moderni humanismi on merkitystä ja etiikkaa koskevan pohdinnan pitkien perinteiden kulminaatio, innoituksen lähde monille maailman suurille ajattelijoille, taiteilijoille ja humanitaarisille toimijoille, ja se on kietoutunut yhteen modernin tieteen kehityksen kanssa.

Maailmanlaajuisena humanistiliikkeenä pyrimme saamaan kaikki ihmiset tietoisiksi seuraavista humanistisen maailmankatsomuksen ydinkohdista:

1. Humanistit pyrkivät eettisyyteen

Hyväksymme, että moraalisuus on erottamaton osa ihmisyyttä ja perustuu elävien olentojen kykyyn kärsiä ja kukoistaa. Moraalisuutta motivoivat vahingoittamisen sijaan huolenpidon hyödyt, sen mahdollistajina ovat terve järki ja myötätunto, eikä se ei edellytä muuta lähdettä ihmisyyden ulkopuolelta.

Vahvistamme yksilön arvon ja arvokkuuden ja jokaisen ihmisen oikeuden suurimpaan mahdolliseen vapauteen ja kehitykseen, jotka eivät ole ristiriidassa toisten oikeuksien kanssa. Näin ollen tuemme rauhaa, demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja yleismaailmallisia lakiperusteisia ihmisoikeuksia.

Torjumme rasmin ja ennakkoluulot kaikissa muodoissaan sekä niistä aiheutuvat epäoikeudenmukaisuudet. Niiden sijaan pyrimme edistämään ihmisyyden kukoistusta ja yhteenkuuluvuutta kaikessa monimuotoisuudessaan ja yksilöllisyydessään.

Katsomme, että henkilökohtaiseen vapauteen on liityttävä vastuu yhteiskuntaa kohtaan. Vapaalla ihmisellä on velvollisuuksia muita kohtaan, ja koemme velvollisuudeksemme kantaa vastuumme koko ihmiskuntaa, myös tulevia sukupolvia, ja lisäksi kaikkia muita tiedostavia olentoja kohtaan.

Tunnistamme, että olemme osa luontoa ja että meillä on vastuu vaikutuksista, jotka meillä on muuta luontoa kohtaan.

2. Humanistit pyrkivät järkipäisyyteen

Olemme vakuuttuneet, että maailman ongelmien ratkaisut löytyvät ihmisen järjenkäytöstä ja toiminnasta. Puollamme tieteen ja vapaan tutkimuksen käyttöä näiden ongelmien ratkaisemiseksi, muistaen kuitenkin, että vaikka tiede tarjoaa keinot, inhimillisten arvojen on määriteltävä päämäärät. Pyrimme käyttämään

tiedettä ja teknologiaa ihmisten hyvinvoinnin edistämiseen, emmekä koskaan välinpitämättömästi tai tuhoavasti.

3. Humanistit pyrkivät elämään täyttää elämää

Arvostamme kaikkia henkilökohtaisen ilon ja täyttymyksen lähteitä, jotka eivät ole vahingoksi muille, ja uskomme, että henkilökohtainen kehitys, joka tapahtuu luovan ja eettisen elämäntavan vaalimisen kautta, on elinikäinen pyrkimys.

Siksi vaalimme taiteellista luovuutta ja mielikuvituksen käyttöä ja tunnustamme kirjallisuuteen, musiikkiin sekä visuaalisiin ja esittäviin taiteisiin liittyvän muutosvoiman. Kunnioitamme luonnon rauhaa ja kauneutta, ja sen loputonta kykyä herättää ihmetystä ja kunnioitusta. Arvostamme omaehtoista ja yhteisöllistä liikuntaa ja sen avaamia mahdollisuuksia toveruuteen ja saavutuksiin. Kunnioitamme kilvoittelua tiedon saralla ja sen tuomaa nöyryyttä, viisautta ja näkemystä.

4. Humanismi tarjoaa merkityksen ja tarkoituksen lähteen, jolle on laaja tarve vaihtoehtona dogmaattiselle uskonnonle, autoritaariselle nationalismille, nurkkakuntaisuudelle ja itsekkäälle nihilismille

Vaikka uskomme, että sitoutuminen inhimilliseen hyvinvointiin on ajaton pyrkimys, näkemysme eivät perustu ikuisiksi julistettuun ilmoitukseen. Humanistit tunnustavat, että kukaan ei ole erehtymätön tai kaikkietävä ja että luotettava tieto todellisuudesta ja ihmisistä syntyy vain jatkuvassa havainnoinnin, oppimisen ja uusiksi ajattelun prosessissa.

Näistä syistä emme pyri välttämään kriittistä arviointia emmekä pakottamaan näkemystämme kaikelle ihmiskunnalle. Päin vastoin, sitoudumme ajatusten vapaaseen ilmaisuun ja vaihtoon pyrkien tekemään yhteistyötä eri katsantokantoja edustavien, arvomme jakavien ihmisten kanssa, rakentaaksemme yhdessä parempaa maailmaa.

Olemme vakuuttuneet, että ihmiskunnalla on kyky ratkaista eteemme tulevat ongelmat vapaan tutkimuksen, tieteen, sympatian ja mielikuvituksen keinoin edistääkseen rauhaa ja inhimillistä kukoistusta. Kutsumme kaikki tämän vakaumuksen jakavat liittymään kanssamme tähän innostavaan pyrkimykseen.

Käännös: VK Global Oy ja Antti Värri.

Suomalaisina jäsenjärjestöinä julistuksen allekirjoittajina ovat Suomen Humanistiliitto ja Vapaa-ajattelijain liitto.